

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrat českých dětí nacházejících se v cizině bez doprovodu

I když je to možná pro někoho překvapivé, v praxi se velmi často řeší případy, kdy se v cizině ocitne české dítě zcela bez doprovodu rodičů či nějaké jiné osoby, jež je za výchovu tohoto dítěte zodpovědná. Příčiny těchto situací mohou být různé, dítě se na území cizího státu může ocitnout v důsledku svého útěku z domova či ústavního zařízení, nebo protože jej v zahraničí opustili rodiče.

I když je to možná pro někoho překvapivé, v praxi se velmi často řeší případy, kdy se v cizině ocitne české dítě zcela bez doprovodu rodičů či nějaké jiné osoby, jež je za výchovu tohoto dítěte zodpovědná. Příčiny těchto situací mohou být různé, dítě se na území cizího státu může ocitnout v důsledku svého útěku z domova či ústavního zařízení, nebo protože jej v zahraničí opustili rodiče.

Je proto ocenitelné, že český právní řád na tyto situace pamatuje a dokonce i na zákonné úrovni provádí jejich úpravu. Problematiku zajišťování návratu dětí, které se nacházejí v cizině bez doprovodu, řeší zákon o sociálně-právní ochraně dětí ve svém ustanovení § 36. Je nutno říci, že toto ustanovení je v souladu s Rezolucí Rady Evropské Unie o nedoprovázených nezletilcích, kteří jsou příslušníky třetích zemích.

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí stanoví povinnost pro zastupitelský úřad České republiky oznámit, že se na území cizího státu nachází dítě uvedené v § 2 odst. 2 bez doprovodu rodičů nebo jiné osoby odpovědné za dítě. Tato skutečnost se oznamuje buď okresnímu úřadu nebo v případě, že není známé místo trvalého pobytu tohoto dítěte, Ministerstvu práce a sociálních věcí. Ministerstvo pak určí, který okresní úřad učiní příslušná opatření. Zastupitelský úřad je také povinen zajistit návrat dítěte na území České republiky, musí současně sdělit, kdy, v jakém místě a kým bude dítě dopraveno na území České republiky.

V návaznosti na tuto povinnost zastupitelského úřadu je okresní úřad povinen učinit opatření potřebná pro převzetí dítěte a současně sdělit zastupitelskému úřadu, kým bude dítě na území České republiky při návratu převzato. Zákon umožňuje i dohodu o tom, že dítě bude převzato v cizině.

Je samozřejmé, že převzít dítě při jeho návratu je v první řadě povinen jeho rodič, případně jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu tohoto dítěte. V případě, že tato osoba není schopná nebo není ochotná dítě převzít, převezme je okresní úřad. Pokud se převzetí týká dítěte, které je na útěku a byla mu nařízena ústavní výchova nebo mu byla uložena výchova ochranná, převezme dítě příslušné zařízení.

S navrácením dítěte jsou spojeny určité náklady. Náklady související s převzetím dítěte na území České republiky hradí rodič nebo jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte, která je povinna dítě převzít. Pokud dítě přejímá ústavní zařízení, tak náklady hradí toto ústavní zařízení. Jestliže nebyly náklady rodičem nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte nebo ústavním zařízením uhrazeny, hradí je okresní úřad. Okresní úřad, jež uhradil náklady s převzetím dítěte, může okresní úřad požadovat úhradu těchto nákladů po rodičích či jiných osobách odpovědných za výchovu dítěte nebo po příslušném zařízení.

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)